

REDACTIUNEA,
Administratiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu
se primesc. Manuscrisuri
nu se retrimit.

INSERATE se primesc la AD-
 MINISTRATIUNEA în Brașov și la
 următoarele Birouri de anunțuri:
 În Viena: M. Duka Nachf.
 Max. Augenfeld & Emerich Lesner.
 Heinrich Schalek. Rudolf Wasse.
 A. Oppelke Nachf. Anton Oppelk.
 În Budapesta: A. V. Goldber-
 ger, Ekstein Bornat. În Ham-
 burg: Marolyl & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
 riă germană pe o coloană 6 ar-
 și 30 or. timbru pentru o pu-
 blicare. — Publicări mai dese
 după tarifă și învoială.

RECLAME pe pagina a 3.a o
 seriă 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L L X I I I .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni
 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an.

Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 franci.

Se primumără la toate ofi-
 cile postale din țară și din
 afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov:
 Administratiunea. Piața mare
 Târgul Inului Nr. 30, etajul
 I. Pe un an 10 fl., pe șase
 luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
 Cu dusul în casă: Pe un an
 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
 luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
 v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
 namentele cât și inserțiunile
 sunt a se plăti înainte.

Nr. 240.

Brașov, Sâmbătă 30 Octomvre (11 Noemvre).

1899.

Que Messieurs... commencent.

La declarațiile ministrului-președinte Szell, făcute în discursul său ținut în ședința de Luni a camerei ungare, guvernamentalul „Pester Lloyd“ face comentariile sale, pe cari nu le putem trece cu vederea în ceea ce ne privește pe noi, preținșii cetățeni egal îndreptățiți ai statului ungar.

Din toate espunerile ministrului-președinte „Pester Lloyd“ găsesce, că două momente sunt de-o importanță deosebită: mai întâiu declararea d-lui Szell privitor la raporturile de drept public cu Austria și al doilea declararea relativ la cesțiunea naționalităților, despre care am vorbit și noi în numărul de ieri al foiei noastre.

„In ce privește cesțiunea naționalităților, Szell“, dize „P. Lloyd“, „a pledat pentru o politică conciliantă, care apără, firesce, cu hotărârea ideea de stat și unitatea națională maghiară, dăr ia în considerația postulatele de limbă echitabile, o politică acăsta, care este departe de-a se tocmi cu slăbiciune pe contul integrității naționale și de stat a Ungariei, dăr este departe totodată de-a asupri în mod violent ori-ce particularitate etnografică“.

Nu mai spune „P. Lloyd“, că decă pôte fi chăimată vre-o personalitate politică în puterea firei sale conciliante, precum și a înțelepciunii și energiei sale de om de stat, de-a promova acăsta operă interioară de consolidare, atunci de sigur, o astfel de personalitate este d-l Szell.

Foia guvernului face însă dependentă împlinirea acestei chăimări, ce i-o atribue ministrului-președinte, dela o împrejurare, ce zace cu totul înafară de voința și de putința lui, scriind:

„Cea dintăiu condițiune (ca Szell să-și pôtă împlini acea chăimare) este, firesce, ca naționalitățile, séu mai bine dīs conducătorii lor să facă începutul. Decă voesc pacea și înțelegerea, adecă pacea și înțelegerea ca cetățeni egal îndreptățiți ai statului ungar, atunci pot s'ajungă acum acăsta țintă, deorece ideile despre concentrarea tuturor puterilor fructifere, cari până acum tindeau a se desbina, au aflat în actualul șef al cabinetului un purtător consciu de a sa problemă. Firesce, că nu va „alerga“ nimeni după naționalități; sé vină numai, și ele vor fi bine venite!“

Acăsta este tălmăcirea, ce o dă declarației ministrului-președinte „P. Lloyd“, care de trei-deci și trei de ani a sprijinit și încurajat consequent politica tuturor guvernelor, ce s'au succedat de atunci în acest interval, în contra naționalităților. „Que Messieurs les Roumains etc. commencent“ ... sé începă mai întăiu d-nii Români și ceilalți a se declara împăciuiți și atunci pace și bună înțelegere va domni.

Acăsta era refrenul tuturor articulelor scriși în diferitele epoce de vecinic guvernamentalul „Pester

Lloyd“, în terminii la părere mai conciliantă, fcolosiți cu intențiune pentru a ademeni pe cei necunoscători de împrejurările reale, ca organ menit a informa străinătatea despre cele ce se petrec în Ungaria.

Așa a vorbit acăsta foia pe timpul guvernării lui Tisza, așa sub Szapary, Weckerle și Banffy, și așa vorbesce acum și în era lui Szell. Calculul e fôrte simplu: ca să fiă pace și bună înțelegere, Români, Slovaci, Sêrbii etc. n'au decăt să întindă mâna de împăcare guvernului unguresc și să facă astfel începutul, cedând în toate și lăsând celelalte măruntășuri la o aprețiere binevoitoare a stăpânitorilor.

Trece cu vederea foia guvernului numai un lucru, de importanță de altfel fôrte capitală, că adecă când e vorba de o împăciuire și de o înțelegere, acăsta nu se pôte face nici-odată așa, ca o parte să cedeze totul și alta nimic. Decă contrarii noștri călăresc pe principiile lor, atunci sé ni-se ierte și nouă a avé principiile noastre și a opune principiului lor de unificare națională maghiară, principiul conservării individualității noastre naționale, căruia nu 'i-se pôte satisface prin o „cuvincioasă tratare“, ce ni-se pune în vedere de cătră personalitatea cu firea conciliantă a șefului cabinetului, ci numai și numai prin garanțe puternice, înscrise în constituțiune și în legi.

Vorbesce „P. Lloyd“ de o politică, care ar lua în considerația „pretensiunile de limbă echitabile“ și care ar fi departe de-a suprima cu forța ori-ce „particularitate etnografică“. Ei bine, sé ne arate și sé ne dovedescă acăsta foia, care dispoziția de drept de limbă din legea esistentă de naționalitate este păzită și respectată ađi nedisputat și ne-impedecat de cătră organele publice? — și aici e vorba de drept, nu de echitate! Sé ne arate și sé ne dovedescă mai departe, care încercare de-a manifesta particularitatea noastră etnică pe terenul public politic, nu a fost sușrimată cu forța? Sé ne arate și sé ne dovedescă, decă indecșebî Românilor li-se lasă libertatea de-a se întruni pe temeiul legii spre a delibera asupra intereselor naționalității lor, fiă ca alegători, fiă ca simpli cetățeni dīs egal îndreptățiți?

Suntem siguri, că nu o va puté face acăsta. Noi însă putem sé i dovedim contrarul cu date vechi și noué sigure și convingătoare.

Nici n'ar fi de lipsă sé „alerga“ după naționalități, numai sé dovedescă, că vor sé respecte drepturile lor individuale naționale. Pentru acăsta însă neapărat este de lipsă sé începă d-l Szell, ér nu conducătorii naționalităților. Înțelegem, că capitularea acestora ar fi bine venită celor dela putere. Dăr ar trebui sé înțelegă și d-l Szell și zeloșii săi admiratori dela foia guvernamentală, că așa ceva este simplamente absolut cu neputință.

Se cer dăr înainte de toate fapte leale din parte-le. *Que Messieurs les Hongrois commencent!*

Intrevederea din Potsdam.

Scim, că alaltăeri Țarul Rusiei și Țarina au făcut o vizită împăratului și împărătesei germane la Potsdam. La gara din Wildpark înalții oșpeți ruși au fost așteptați de împăratul Wilhelm și de împărătesa Augusta Victoria. După-ce trenul sosi în gara din Wildpark, părechea imperială rusescă s'a dat jos din cupeu și au urmat salutările reciproce. Cei doi împărați s'au îmbrățișat și sărutat, asemenea și împărătesele. Împăratul Wilhelm sărută apoi mâna Țarinei, ér Țarul mâna împărătesei Augusta. Împăratul german salută de asemenea în cel mai cordial mod pe contele Muraviev, vorbind cu el câte-va minute, tot așa și împărătesa. Intr'aceea Țarul conversa cu principele Radolin. O companie de onóre făcú onorurile și musica a intonat imnul poporal rusesc.

După toate acestea oșpeții ruși au fost conduși la castelul din Potsdam, unde la 12 ore din dî s'a dat un dejun familiar. Intr'o sală alături s'a dat o masă pentru persoanele din jurul celor două părechi imperiale.

După amiađi împărații și împărătesele au făcut o plimbare cu trăsura în parcul Sans-Souci și au petrecut scurt timp și în mausoleul împăratului Frideric. Aici Țarul Nicolae a depus o bogată cunună pe cosciug. Majestățile Lor s'au reîntors apoi la castel. Séra la 9 ore Țarul și Țarina și-au luat rămas bun și au plecat din Potsdam. Împăratul Wilhelm i-a însoțit până la Charlottenburg.

Miercuri la ora 6 d. a. împăratul Wilhelm, de față fiind și ministrul de externe Bülow, a primit pe contele Muraviev. Séra la 7 s'a dat o masă în sala Jaspis, la care au luat parte toți prinții germani, cari se aflau în Berlin și Potsdam, apoi contele Muraviev, cancelarul Hohenlohe, ministrul german de finanțe Miquel, ministrul de externe Bülow, ministrul de rășboi Gossler, marele ambasador principele Radolin și secretarul de ambasadă Brockdorff.

Intrevederea celor doi împărați la Potsdam este comentată în diferite chipuri. La Viena se crede, că ea n'a fost un simplu act de curtoasiă, ci o întrevedere, ce privește de aproape pacea lumii Anume, rășboiul din Africa pôte sé aibă consecențe fatale pentru liniștea și pacea dintre state. Pacea acăsta însă vrënd s'o scutescă cu ori-ce preț atât Rusia, cât și Germania, e mai mult ca probabil, că la Potsdam s'a vorbit și despre chipul cum s'ar puté localisa conflictul anglo-transvaalian. În alte cercuri din Viena își mai dic, că întrevederea dela Potsdam pôte sé aibă urmări fôrte norocoșe și pentru apropierea Germaniei de Franca.

Cei din Londra însă privesc cu îngrijire la cele ce s'au petrecut în Potsdam. „Standard“ scrie, că întrevederea celor doi împărați de sigur că privește și cesțiunea sud-africană. Foia englesă lasă a-se ceti printre rânduri, că e cu prinsă de temerea, că la Potsdam se va fi vorbit și discutat proiecte, cari ar controvrăsa dreptul Angliei de a-și arangia singură și de capul ei afacurile și interesele din lumea depărtată.

O lecție meritată.

„In Sebeșul-săsesc s'a dat o strașnică lovitură ideii de stat maghiar“ și „s'a vătămât sentimentul de pietate al națiunei“ față de „honveđii eroi dela 49“ — așa esclamă, cu durere, foile unguresci din Peșta.

Ce s'a întemplat adecă? În 29 Octomvre n. cei căți-va reprezentanți ai șovinismului maghiar incarnat din Sebeș, au lipit pe zidurile pacnicului orașel nisce placate, cari cuprindeau un apel cătră poporațiunea maghiară, de a-și manifesta „pietatea“ față de „honveđii dela 49“, ale căror ôse zac într'un mormânt comun. Se proiectase depunerea unei cununii pe mormânt, apoi un șgomotos conduct cu torțe cu caracter demonstrativ. Primarul Conrad Otto a provocat comitetul aranjator al serbării, sé schimbe textul vătămător din placate, și sé-l înlocuescă cu termeni corespuñători și mai blândi. Șovinistii însă n'au voit sé se supună.

Intr'aceea mai mulți membri ai reprezentanței comunale au cerut dela magistrat sé se depărteze placatele cu conținut agitatoric și sé se pornescă cercetare penală în contra autorilor apelului ofensător; de asemenea sé se interdică conductul cu foc, care nu pôte fi decăt o demonstrația directă în potrița poporațiunei nemaghiare a orașului. Magistratul (?)—afirmă foile maghiare— a împlinit cererea, conductul însă nu l'a oprit, pe motiv, că nu e competent a decide.

Cum s'a întemplat, cum nu, destul că serbarea așa numită a honveđilor nu s'a ținut, și foile maghiare varsă foc și pară asupra poporațiunei săsesci a Sebeșului, care, — dic ele — „încuragiată de procedura magistratului“ a ținut și o adunare publică, și a luat următorea rezoluțiune:

„Apelul publicat din partea maghiară în 29 Octomvre din incidentul serbării honveđilor din Sebeșul-săsesc, se începe cu cuvintele: „Fiind-că aici—după mărturisirea istoriei—au fost omoriți răniții“.... Acăsta este o falsificare a istoriei și o vătămare a poporațiunei nemaghiare din Sebeșul-săsesc — pentru ceea-ce ne exprimăm adnca noastră scandalisare. Protestăm, ca prin demonstrațiunii șoviniste datele neadeverate sé fiă schimbate în fapte istorice. Protestăm contra infamării părinților noștri, cari în timpuri rele și bune au scutit și apărat acest oraș, ca loc cultural. Protestăm contra ori-cărei încercări, care sub mantaua pietăței, vré sé provôce ura de rasă în pacnicul nostru oraș“.

Acăsta reglementare a șovinistilor din Sebeșul-săsesc, face ca presa maghiară sé scôtă érași tipete amarnice, că étă maghiarismul a îndurat din nou o strașnică lovitură, de astă-dată chiar din partea Sașilor. Dăr cine i-a pus pe împintenații din Sebeșul-săsesc sé ridice arma calomniei contra poporațiunei nemaghiare din orașelul Sebeș? De ce au vrut ei, ca și din acest incident sé provôce la ură și sé ațite spiritele chiar și asupra mormântului honveđilor? Cum și-au sărat, așa au păpat. Nu cumva vor sé facă și de aici cas de interpeleatiă în dietă?

De altfel faimosul deputat al Sebeșului, Veszi alias Weisz vine sé rēcórdescă puțin capul infierbântat al gazetarilor dela presa maghiară cu constatarea, că nu Sașii din Sebeș au fost, cari au omorit pe honveđii răniți“, Sașii prin urmare au fost acușati pe nedreptul. Dăr ce sé veđi? Faimosul Veszi, care e și prim-redactor la „Pesti Napló“ dă confrăților săi sfatul sé fiă ma

stimpărați, căci eti ce le spune: „In interesul ideii de stat maghiar și al adevărului, trebuie să regret, că s'a întâmplat așa. In interesul ideii de stat regret anume, de ore-ce în acel loc (Sebeș) elementul maghiar și săsesc este avisat la apărare comună contra tendințelor centrifugale ale unui al treilea factor... Pe acest „factor“ nu-l numesc, der cine nu știe, ce a vrut să dică d-l deputat?

Ori cum ar suci-o dumniilor, iese totuși, că în Sebeș li s'a dat o forțe bună și meritată lecție.

Epilogul demonstrațiilor dela 15 Martie 1898.

Brașov, 9 Nov. n.

Eri s'a început pertractarea finală — de două ori amânată — la tribunalul din loc în afacerea locotenentului polițienesc Waldemar Wiener. Acesta, precum se știe, fu tras în cercetare penală din cauza atitudinii sale cu ocaziunea demonstrațiilor de stradă, ce s'au pus în scenă la 15 Martie 1898 de către Maghiarii din Brașov. Wiener primese ordin dela căpitanul orașenesc de atunci, d-l Fr. Hiemesch, să împiedece ori-ce conduct s'eu adunări de popor de strade, mai ales, că nu fusese anunțat nici un fel de conduct pe stradele orașului. Locotenentul polițienesc a procedat conform ordinului, și când conductul aranjat de Maghiari a traversat stradele orașului și mulțimea s'a adunat în piață strigând mereu „Abzug Kronstadt“ și cântând cântecul lui Kossuth, el a provocat-o să se împrăștie. Mulțimea însă s'a opus ordinului, aștită fiind de căți-va, între cari s'a distins mai ales funcționarul din Clușiu cu numele Hajdu. In urma acesta a fost re-cuirată și miliția, care a curățit stradele.

In urma agitărilor foilor maghiare, indignate de procedura poliției din Brașov, care a „cotezat“ a împiedeca o „demonstrație națională patriotică maghiară“, procuratura a ridicat acușatiune contra locotenentului poliției Wiener pentru *abus de puterea oficială și pentru maltratarea fizică a unui individ.*

Președinte al tribunalului a fost judele Dr. Fr. Jahn, votanți: judeii Abraham și Budai. Apărătorul acusatului: avocatul S. Damian. Acusator public: vice-procurorul Stephani.

Erau de față aproape toți dintre numeroșii martori. Acusatul Wiener a făcut mai întâiu o espunere despre cele întâmplate, dicând, că și-a împlinit numai datoria, conform instrucțiunii ce-o primise, procedând, după trei somațiuni, așa cum a procedat. Pe funcționarul privat Hajdu l'a dus la poliția numai ca să constate identitatea lui. N'a fost o arestare, dovadă, că îndată a și fost lăsat în libertate. Deore-ce mulțimea aștită luase o atitudine forțe amenințătoare, a recuirat miliția la ordinul comisarului de poliția Laurențiu Maximilian.

La întrebările adresate apoi de către președintele tribunalului către acusat, acesta a răspuns, că nu e adevărat, că ar fi maltratrat pe școlarul Braunberger Jakab; că nu e adevărat, că ar fi împiedecat pe Hajdu a compune lista de martori pentru constatarea identității sale; că nu e adevărat, că el (Wiener) ar fi dicș, că în Brașov n'avem rege, ci numai un împărat, din contra când Hajdu l'a întrebat, decât nu e permis a striga în Brașov la 15 Martie „Eljen a Király“ densus (Wiener) a răspuns luându-și chipiul din cap: Dumne-deu țină pe rege, der demonstrațiunii pe strade nu pot să încuviințez.

Acusatul spune apoi, că au fost re-cuirati 10—11 infanteriști; că in conduct se aflau partea cea mai mare școlari, apoi ucenici și calfe de meseriași și tot felul de plebe. Spune, că Hajdu a aștitat mulțimea, care striga mereu „Le vele!“ „Abzug Kronstadt!“, „Eljen Brassó“ „Eljen Hajdu“ și a înceroat să între cu puterea în localul poliției.

Procurorul: Ști ce s'a petrecut la 15 Martie 1898? Wiener: Da, d-le procuror. Procurorul: Cunoscî cântecoe „Hymnus“ și „Szozat“? Wiener: Nu.

Președintele: Ai audit, ce a dicș Hajdu: in totă Ungaria se serbeză 15 Martie, nu-mai în Brașov nu se pôte serba; se vede, că nu ești Maghiar! — Wiener: Da!

Procurorul: Ce crești, ai fi comis o erore. decât ai fi lăsat mulțimea în pace? Wiener: De sigur, m'ași fi făcut culpabil de nesubordinațiune față cu superiorii mei.

Urméza ascultarea martorilor. Hajdu Istvan spune, că a fost arestat de Wiener „in numele legii“ și că acesta a maltratrat pe căți-va tineri, cari au strigat „Eljen a Király“. Cătră unul s'a rēstit strigând: „La dubă cu pungașul, cu betyarul maghiar!“

Fiind confrontat cu acest martor, Wiener declară de neadevurate tôte afirmările lui.

Al doilea martor este școlarul de 17 ani al școlii reale de stat Braunberger Jakab, care susținuse, că Wiener l'a lovit în față! Intrebat de președ. acesta răspuse, că a strigat: „Abzug Kronstadt, eljen Brassó!“ și că a făcut-o, fiind-o și ceilalți strigau astfel (ilaritate).

Wiener declară și afirmările acestui martor de neadevurate. Mai departe au fost ascultați martorii Szabo L., Szende, Dr. Zakarias, Szöllösy, cari toți au depus in contra acusatului.

După amēși s'a continuat pertractarea fiind ascultați alți 9 martori, depunând toți contra lui Wiener, contradicându-se însă în afirmările lor. Sergentul polițienesc Honigberger depune în favorul lui Wiener.

Ați Joi s'a continuat cu ascultarea martorilor celorlalți, 22 la număr, cari însă în partea cea mai mare au depus confirmând afirmările lui Wiener.

După amēși s'a continuat și s'a terminat procedura de dovedire.

*

— 10 Noevre. Astăzi, Vineri, s'au ținut pledoariile. Procurorul Stephani a desfășurat mai întâiu punctele de acușatiune. El a susținut între altele, că nu era cas în sēra de 15 Martie 1898, ca să intervină poliția, căci mulțimea, de era lăsată în pace, nu se întâmpla nimic; condamnă procedura de atunci a poliției și indeosebi atitudinea locotenentului polițienesc Wiener, susținind, că numai brusca și violenta pășire a acestuia a provocat rezistența mulțimei. Ia, firesce, în apărare depunerile lui Hajdu și pretinde, că Wiener a abusat față de puterea sa oficială, ér față de elevul dela școlă reală de stat și alții s'a făcut culpabil, maltratându-i; ba Wiener a desconsiderat serbarea națională maghiară și s'ar fi folosit de espresioni vătămătoare și neleale etc. Propune, ca tribunalul să-l condamne pe basa §-lor 472 și 193 ai codului penal.

Apărătorul adv. Simeon Damian a răspuns la pledoria acusatului public rēfrângând punct de punct felul ei de argumentare, cu totul nebasată în starea reală a lucrului. Mai întâiu de tôte constată, că din nimic nu se pôte conchide la o intențiune rea a locotenentului poliției. Nu e *dolus*. E învederat, dicș, că conductul de pe strade trebuia mai înainte anunțat la poliția, ceea-ce nu s'a făcut. Era der urmare logică, ca poliția să nu permită aglomerarea masselor și demonstrații pe strade. Acusatul n'a făcut, decât să eșecute ordinul căpitanului orașenesc. Procurorul a afirmat, că acusatul nu s'ar fi purtat cu respectul cuvenit nici față cu strigările „de eljen a király“. Acesta nu-i adevărat. Din contra, demonstrații s'au făcut culpabil de acea învinuire, căci de-odată cu strigatul „abzug Kronstadt“ și „eljen Hajdu“ strigau și „eljen a király“, aducând în legătură însă pe regele cu un Hajdu, care a fost destituit din postul său de director de testru în an. 1896 pentru abuzuri de cătră ministrul de interne; acesta însemnă a nu arăta respectul cuvenit față de regele, ba acesta este chiar o vătămare a venerațiunii și respectului față cu corōna. Prin acestă procedere demonstrații au mănjit numai seriositatea și demnitatea serbării lor. Poliția trebuia să prevină scandaluri și turburări eventuale, și locotenentul Wiener în sensul acesta a lucrat. Aici nu sunt numai Maghiari, ci și alți naționalități, sunt cu deosebire Sașii, cari prin acele strigări pă-

timeșe au fost agitați și ușor putea să se întâmple neorândueli, decât poliția nu intervenia la timp în mod preventiv.

Apărătorul critică apoi și atitudinea presei maghiare, care fără a cunoșce mai întâiu adevărata stare a lucrului, a descris cele petrecute în mod aștitător, dându-le mai mult un caracter politic, pe când în realitate se trata numai de ordine și liniște. Dece nu erau aștitători ca Hajdu, care im-bărbăta mulțimea să strige mai departe în contra ordinului poliției, mulțimea era gata să se împartă de bună voie. Apoi nu erau aici destui bărbați maghiari inteligenți din Brașov? A trebuit să vină Hajdu din Clușiu, ca să învețe mulțimea, compusă mai tot din ucenici, calfe de meseriași, lucrători și parte din școlari, s'o învețe ce să facă și ce să nu facă?

In fine apărătorul în pledoaria sa, ce a durat trei carturi de oră, a arătat în special, că tôte învinuirile aduse acusatului sunt nebasate și că nu le merită nicidecum, și a cerut achitarea lui.

In fine, după replica procurorului și răspunsul apărătorului, tribunalul a adus sentința, prin care locotenentul polițienesc Waldemar Wiener a fost condamnat, pe basa §-lui 472 pentru abus de putere în oficiu, și pentru două delite pe basa §-lui 193 ai codului penal privitor la țermurirea libertății personale, la 6 luni și două săptămâni închisore.

Atât apărătorul, cât și procurorul au anunțat recurs in contra sentinței.

Rēsboiul din Africa sudică.

De pe teatrul luptelor din Africa n'a sosit nici o știre de Dōmne ajută. Diarele englese continuă a publica raporte lungi despre „victoriile“ din urmă ale Englesilor în jur de Ladysmith, raportate Joi și Vineri. Cu tôte acestea Withe și ai săi stau închiși în Ladysmith, mulțumindu-se a face din când în când câte-o mică erupțiune, ca și cea de Vineri, despre care trimit la Londra telegrame ditirambice, ca bag' sēmă să mai mulcomescă opinia publică iritată.

Englesii se mai mângae acum și cu un alt „succes“ al armelor lor. Faptul, că comandantul suprem al Burilor a rechiămet trupele sale dela Colenso, e serbătorit chipu în presa din Londra, ca o urmare a „victoriilor“ englese de Joi și Vineri. Ele mai deduc de aici, că Ladysmith stă tare și că de aici înainte încă Withe le va arăta Burilor talentele lui de purtător „di-baciu“ de rēsboie.

Intr'aceea Anglia continuă cu pregătirile, par'că ar avē să se bată cu lumea întregă, nu numai cu micul, der energicul popor al Burilor. O știre telegrafică din Londra anunță, că guvernul a decis să mobilizeze corpurile 2 și 3 de armată. Din corpul al 2-lea 10,000 de omeni vor fi trimiși țilele viitoare la colonia Cap.

*

„Standard“ publică nisce amēnunte interesante despre planul de rēsboiu al Burilor. Se dicș, că agentul transvaalian Leyds din Braxella, deja înainte de isbucnirea rēsboiului, în faptă, a consultat taticianii renumiți din Germania, Belgia și Olanda asupra stabilirii unui plan de rēsboiu. Burii au primit planul unui vestit general european, care trece ca autoritate. El ar fi generalul belgian Brialmont. Planul Burilor stă din două părți: *ofensivă și defensivă*. Partea referitoare la *ofensivă* e: Respingerea Englesilor în Natal până la mare și atacarea Englesilor spre nord dela Durban peste țera Zulșilor. *Defensivă*: trebuie se opereze la apus. Linia de apărare este riul Oranje. Nimicirea podurilor și a liniei ferate, ce duce la Bloemfontein, ceea-ce ar aduce ou sine, că atacul Englesilor l'ar întârșia atât de mult, încât ei nu și-ar pute alege ca basă de operațiuni, decât Kimberley. Burii ar avē problema, ca la început să nu se opună mișcării Englesilor, ci se opereze numai pe liniile de comunicați. Tôte acestea, firesce, ar avē sens numai atunci, decât forța armată a Burilor ar fi: în Natal 2000, la frontiera apusēnă 6000, la frontiera nordică 3000, la fron-

tiara portugheză 2000, ér peste tôte acestea în Pretoria să fiă o rezervă de 10.000. Burii ar avē der lipsă de 47,000 omeni, dintre cari 27.000 transvaalieni și 20,000 oranjenf. Până acum însă Burii au ridicat o forță armată mai mare, dicș „Standard“.

Revistă externă.

Cestiunea Samoa In virtutea unei înțelegeri dintre Germania și Anglia, condiționându-se însă învoirea Americii, insulele *Ukol* și *Savai* se dau Germaniei ca posesiune liberă, ér insula *Tutuila* și cele de lângă ea trec în proprietatea Statelor-Unite. Anglia renunță la insulele Samoa, ér Germania renunță la drepturile asupra insulelor *Tonga* și *Savage*. Pe insulele Samoa și Sunda se sisteză, până la altă dispozițiune, reprezentanțele consulare. Germania nu face așader o trebșoră rea. De-cât câștigul material, mai mare este însă câștigul moral. S'a stabilit tot-odată între Germania și Anglia, ca așa numita zonă neutrală dintre Toga-germană și colonia englesă a țermului de aur, să se împartă așa, încât frontiera englesă și germană să fiă riul Daka până unde condece cu gradul 9 latitudine, ér de acolo mai departe linia de frontieră să se stabilească printr'o comisiune mixtă. Acestă se întâmplă cu rezerva, ca țerile Mamprusi și Gamsara să fiă ale Angliei, ér țerile Yardi și Chakosi, ale Germaniei.

Impărșirea Chinei. Se dicș, că planul impărșirii Chinei preocupă érășii puterile europene, der că Statele Unite nord-americane sunt contra. Referitor la acesta se scrie din Londra următoarele:

„Oficiul de esterne din Washigton și-a stabilit în mod clar politica sa referitoare la China. America nu vrē să participe la planul de impărșire a marelui imperiu oriental, ea însă vrē să și apere interesele. Guvernul american a adresat o notă tuturor puterilor, cerând respectarea drepturilor contractuale ale Americii. De asemenea se confirmă școirea, după care puterile de pe uscat au provocat guvernul din Washington, să pretindă ore-care teritoriu chinez. America însă a refuzat simplu acest ofert. Părerea cercurilor oficiose este, că pe timpul cât Anglia va fi ocupată în Transvaal, puterile europene vor să caute avantajii în China“.

Procesul complotiștilor francesi. Eri s'a început în Paris procesul complotiștilor în contra republicei, desbaterile urmându-se înaintea Senatului străformat în tribunal de stat. Președintele acestui tribunal este Fallierés, președintele Senatului. Procesul nu intereseză aproape de loc publicul parisian. După tôte șemnele, pertractarea va dura multe țile.

Camerele francesese se vor deschide în 14 Noevre n. Ele vor desbata mai întâiu budgetul. Unul dintre deputați va face o propunere despre amnestia generală. Radicalii vor propune, ca generalul Mercier să fiă dat în judecată pentru jurământ fals depus cu ocazia procesului Dreyfus. Se crede, că afacerea acesta va provoca scene furtunose în cameră.

SCIRILE DILEI.

— 29 Octevre v.

Cehii și „Hier“. Cu ocazia adunării de controlă, ce s'a ținut țilele trecute în *Cehsky Brod*, s'a întâmplat un conflict interesant și primejdios tot-odată. Eti cum istoriseșce „Politik“ casul: „Alaltăeri la începutul controlului ofșterul de serviciu a atras atențiunea rezerviștilor, că trebuie să răspundă la apelul nominal cu „Hier“. Contra acestei avertisări a protestat un membru al consiliului comunal, căci, dicș, o astfel de pretensiune înșemnă ofensarea poporului cehic. Ofșterul însă n'a cedat, la ceea-ce membrii consiliului comunal au părăsit sala. Șese soldați rezerviști au și răspuns într'adevăr cu „Zde!“ pentru ceea-ce ei au fost pedepsiți cu câte 2 țile areșt, duși fiind îndată la închisore cercuali.

Deore-ce însă erau înainte temeri, că se vor întâmpla turburări, șeful districtului a avisat pe primarul, că vor sosi în comună 30 de gendarmi și 100 de dragoni, primarul deci se îngrijă de quartire. S'a convocat numai decât o ședință a consiliului comunal, care a decis, că numai *cedând forței* implinesce dorința exprimată, ér pentru pașii ulteriori își sustine dreptul de procedere. Când gendarmii au apărut dinaintea edificiului căpitaniei cercuale, o mare mulțime se adună, cântând cântece naționale cehe și mergând de-alungul stradelor. În curând mai sosi o trupă de gendarmi, care merse să imprăscie pe demonstrații. Dragonilor nu li-s'a dat nicioștră quartir. O parte din ei abia cu greu au putut încăpé în fabrica de zahăr, ér ceilalți au fost siliți să stea noștea întrégă sub cerul liber.

Adunarea generală a societății „Școala Română” din Bucovina s'a deschis Mercuri în 1 Noemv., asistând un public numeros și distinct. Adunarea a fost presădată de cătră vicepreș. soc. d-l S. Fl. Marian, care deschise ședința la orele 3 p. m. bineventând pe cei prezenți și salutând în special zeloșele reprezentante ale filialei soc. „Dămnelor Române” din Cernăuți și pe d-l prof. I. Cărăuș, presidentul fil. Soc. „Școala Română” din Rădăuți. Aminti apoi trecerea din viață a neuitatei d-ne Olga Tarnavski, care a sprijinit totdeauna „Școala Română” și a destinat întréga ei avere pentru copiii sërmani români. În semn de adăună recunoștință se scólă întréga adunare. D-l Marian făcu apoi espunerea situațiunei în care se află Societatea.

Micul principe Carol — caporal. În decursul bólei, de care suferise micul principe Carol, s'a întâmplat, că medicii i-au prescriș de doctoria foarte amară, pe care principele de loc n'a voit s'o iee, pe lângă tóte stăruințele medicilor și ale părinților săi. Într'aceea intră la dănsul însuși Regele Carol și aflând despre acésta, l'a rugat și el, ca să o ia, dér în zadar. Principele nu voia odată cu capul. Atunci Regelui îi trecu o idee prin cap. Se duse din nou la principele și-i șopti la ureche, că-l face caporal, decă va lua medicina. Și principele, în bucuria ce-l cuprinsese, auzând acestea, îndată a luat medicina, căci iubese foarte mult soldații.

Teatru german la Oradea mare. Diarul „Nagyvaradi Naplo” și, după el, foile badapestane unguresce pe 'ntrecute scapără scinței din nas din cauză, că acolo a sosit o trupă teatrală germană din Viena, despre care se dice, că ar fi fost anume invitată la Oradea din partea corpului ofi-oeresce, pentru a da reprezentațiunii în casa oficerilor de-acolo. De aci injurături și aștări în contra „veneticilor din Viena” carí au venit să germanizeze pe — Jidan! Nici autoritățile nu rămân cruțate, căci dora au comis „nepatriotismul” de-a permite unor artiști străini să vină să cânte nemșesce toamai aici, în „statul național maghiar!” Ei „kutya teremette”, — asta totuși e mare lucru!

Procesul lui Várkonyi, faimosul corifeu al agitatorilor socialiști din Ungaria, s'a terminat prin aceea, că Curia a aprobat alaltăeri sentința tablei r. din Debreșin, prin care Várkonyi fusese condamnat la 200 fl. amendă și 6 luni închisóre de stat, cu adausul însă, ca în aceste luni să i se socotească și cele 73 zile petrecute în arest preventiv. Agitațiile lui Várkonyi soim, că s'au făcut pe un teren foarte larg și sistematic și au avut ca efect răsvrătirea masselor populului, ba și însemnate vërșări de sânge. Cu tóte acestea a scăpat cu 6 luni închisóre de stat și 200 fl. amendă. Românii pentru câte-un articol de diar nevinovat sunt osendiți, tot pe cuvânt de „agitațiune”, la câte 1000 fl. amendă și închisóre cu anii. Așa stă „dreptatea” pe la noi.

Cununii. D-l Petru Cristea, din Găbud și d-ra Valeria Anghel din Lechinioara anunță cununia lor, ce se va face în bi-

serica română gr. cat. din Lechinioara, Duminecă în 19 Nov. st. n.

— Din Bucuresci ni-se anunță cununia d-lui profesor *Gheorghe Adamescu*, cu d-ra *Caterina Chirășescu*. Cununia se va face Duminecă, 31 Oct. v., în biserica S.-tei Vineri din Bucuresci. — Adresăm tinerelor părechi felicitările nóstre cele mai cordiale!

Căutarea în spitalele din Bucuresci. Ministrul de interne român, observând că în Bucuresci, mai ales, mulți ómeni cu dare de mână se presintă atât pentru căutarea în spitale, cât și la dispensarea consultațiilor gratuite și se folosese de ajutor medical gratuit în paguba bolnavilor lipsiți cu totul de mijloce de a se căuta în cas de bóla, a semnalat faptul Eforiei spitalelor civile din Bucuresci și Epitropiei spitalului Brancovenesc, rugând pe aceste două administrațiuni, ca să avizeze la organizarea unui control minuțios, spre a se asigura, că nu mai beneficiază de ajutor medical gratuit decât bolnavii cu adevărat sëraci.

Cadourile Sultanului. Sultanul Abdul Hamid a trimis împăratului Francisc Iosif I. drept cadou mai multe obiecte aflate cu ocaziunea săpăturilor dela Efes. Sunt între ele: o statuă de bronz, în mărime naturală, reprezentând un june atlet; o statuă de bronz a lui Heracle luptând cu un centaur, — amândouă de origine dela Agora romană, și numéroșe statuete și reliefuri, cari odinioară impedobiau amfiteatrul din Efes. Tóte acestea, după-ee vor fi restaurate, vor fi espuse într'o expozițiă specială în Viena.

Prestidigitator român. De cât-va timp se află în Târgul-Jiu un óșpe interesant, celebrul ilusionist, prestidigitator d-l Dorvan, care a dat o seriă de reprezentațiunii în sala teatrului Melescu. D-l Dorvan prin șesperiențele sale de prestidigitatură, hipnotism și auto-sugestiune, pe cari le-a eșecutat cu multă măestria, a atras o mulțime de lume la reprezentațiunile sale. D-l Dorvan este singurul artist român în acésta branșă, care a putut fermeca publicul prin șesperiențele sale făcute cu o agilitate de nedescris.

Urcarea prețurilor încălțămintelor. Consulatul austro-ungar din Breslau în raportul său de pe Octomvre comunică, că de astă-primăvară încóce prețurile pieilor sunt în continuă urcare. Cu puțin înainte de asta pielea de lac și de vișel s'a urcat aproximativ cu 5 mărci la duzină. Urcarea ulterioară a prețurilor póte să urmeze. Și alți articuli privitori la fabricațiunea de papuci s'au scumpit, așa că și prețul papucilor fabricați s'a urcat. Causa scumpirei pielei se esplică prin împrejurarea, că cumpărătorii americani au făcut pe piețele de-acolo mari cumpărări.

Comoră în cimiter. Într'un cimiter din Berlin, săpătorul de morminte *Balman* a aflat o comoră, constătóre din 4000 mărci de aur. Aflătorul n'a spus niménui, ci a dus banii acasă, la locuința sa, și i-a ascuns. Inoc în sêra aceleeași zile, pe când *Balman* nu se afla acasă, un necunoscut merse la locuința sa, prezentându-se cu comisar de polițiă. El ceru dela găz-dóina casei o secure și cu ea sparse lada lui *Balman*; scóse din ladă cele 4000 mărci de aur și, pe lângă acestea, mai luă și alte 30 de mărci, pe care le află în ladă. *Balman*, care făcu arătare la polițiă, fú dimisionat din post și arestat.

Cirul Hüttemann. Măne, Sâmbătă, după améđi la 4 ore se va da, la dorința generală, o mare reprezentațiă pentru școlari și copii. Prețurile pentru acésta reprezentațiă vor fi în mod însemnat reduse. În reprezentațiă de măne sêră, dela 8 ore, se va produce și o trântă între bărbați, la care se póte anunța orí și cine.

1. Aplicarea multiplă. Nu există mijloc ma bun, care se póte aplica la diferite casuri, ca Molls Franzbrantwein care alina durerile, întăresce nervii și muschi întrebunându-se ca adaos băi etc. O butelie 90 cr. se póte procura șilnic prin poste dela farmacistul A. Moll liferantul

curței din Viena Tuchlauben 9. În depozitele din provincie se se céră espresú preparatele lui Moll. provédute cu marca de contravenție și subscriere,

O critică asupra armatei englese.

Diarul german „Kreuzzeitung” află, că conducătorii armatei englese caută să arunce unul asupra altuia vina desastrelor de până acum. Lord Wolseley, șeful suprem al armatei englese, dice: „L'am conjurat încă din Iulie pe ministrul de resbel, să trimită un corp de armată în Africa sudică. Decă s'ar fi întâmplat acésta, Anglia n'arfiacum în situațiă acésta atât de rușinóșă, ca să fim bătúți de Burí în colonii”. Ministrul de resbel, lord Laodsdowne răspunde cu óre-care dreptate: „M'am bisuit pe asigurarea ta, că două corpuri de armată stau gata să fiă imbarcate în 24 de óre. La 8 Septembrie ț-am cerut numai un corp de armată și ț-a trebuit 7 sêptemâni, ca să mobilizezi o jumătate de corp de armată. Chiar pentru acésta a fost nevoiă, ca să se convóce rezervele”. — „N'am avut bani, ca să ouspér catări și alt material de resboiu”, răspunde Wolseley. „Nici eu”, răspunde ministrul de resboiu; „cancelarul tesaurului (ministrul de finanțe) avea un escedent atât de mare, încóat nu a voit să dea nici un ban, pentru-ca să nu-și piérdă popularitatea”.

Un colaborator militar al numitului diar face următórea critică organizațiiei armatei englese:

Este lucru uimitor, acésta trebuie să concédă orí-cine, cât de greu s'a mișcat în casul acésta mașina britanică de resboiu. Acésta ne aduce aminte de vorbele unui ofișer german de stat-major, după o luptă aparentă dela Alderhost: „Eșcelent material, dér fără nici o instrucțiă”. Câte greșeli capitale nu s'au sêvșit! Cine póte înțelege ușurința de minte, ca într'un teritoriu uriaș, ca coloniile din Africa sudică, să se țină o garnisónă numai de 3500 soldați, și când primejdia era mare, să se întărêșă numai cu 4500 soldați? Guvernul răspunde: „N'am voit să provocăm pe Burí prin pregătirile nóstre militare”. Cine póte însă tăgădui, că lordul Chamberlain n'a provocat pe Burí prin discursurile sale brutale? Nu este deci lucru de mirare, că poporul Burilor, sistematic aștăat, a început să nutrêșă șperanța, ca să bată pe Englesi, și apoi, ca odinioară, să închee pace în bune condițiuni!

Sântire de biserică.

Avis! Sântirea bisericii noué rom. gr. or. din Soborșin se va sêvșii în 8 (20) Noemvre a. c. (diua Sf. Archangel) prin I. P. S. Sa d-l Epp. diecesan Iosif Goldiș. După actualul sântirii va urma prând comun în restaurant R. Zerdick, ér sêra va fi petrecere cu joc în favorul bisericii în sala cea mare a hotelului „Cerbul de aur”. Onorata inteligentă română prin acésta este rugată a lua parte în număr cât se póte de mare la acésta rară festivitate. Prețul de persóna: La banchet 2 fl. 20., la petrecere 1 fl., de familiă 2 fl.

Înainte promitem, că On. inteligentă va fi pe deplin satisfăcută cu tóte; masa comună, ce se va da, va fi cât se póte de bogată, bucate alese, vinuri bune de desert, ér prețul relativ eștin.

Aceia dintre On. membrii ai inteligentii nóstre, cari doresc a lua parte și la prândul comun, ce se dá cu acésta ocaziune, să bine-voiască a se anunța cât mai îngrabă subscrișului pentru orientare.

Soborșin, 9 Noemvre 1899.

Iosif Ognean,
parochul localui.

ULTIME SCRII.

Viena, 9 Noemvre. Comitetul esecutiv al dreptei a hotărít, ca în afacerea ștergerei timbrului pe diare să voteze pentru acésta ștergere. Partida catolică poporală n'a luat încă hotărire în privința acésta.

Berlin, 9 Noemvre. Împăratul Wilhelm a ordonat să nu se dea

permisiune nici unui ofișer din armata germană să ia parte la resboiul din Africa de sud. — Împăratul Wilhelm a conferit ministrului de esterne Bülow marea cruce Vulturului roșu, și i-a predat-o însuși înainte de prândul dela curte.

Londra, 9 Noemvre. De pe câmpul de resboiu n'a mai sosit nici o scire. Din forțele armate englese, cari au plecat la Africa, n'a sosit nici un detașament la Durban sêu la Capstadt. — Foile englese scriu în ton foarte amicabil asupra invoelii anglo-germane în cestiunea Samoa. Numai „Daily Chronicle” dice, că s'a început era pierderilor, când fiă-care putere mare își va primi partea sa pentru că nu se va amesteca în afacerile Angliei în Africa de sud.

DIVERSE.

Primul foiletonist Cine a înființat foiletonul? Cine a avut cel dintăi idea de a întrebunța partea, etajul de jos al unui diar, pentru a scrie ceva deosebit de politică? Un jesuit! Etă răspunsul.

Se scie cu siguranță, că foiletonul, după cum îl arată chiar numele, a fost introdus în Franța și de-acolo l'au luat și gazetele altor țeri. Foiletonul își are originile lui bine stabilite. În literatura franceză un scriitor botezat „Le père du feuilleton” (părintele foiletonului), abatele Geoffroy, a scris dela 1800 până la 1813 o seriă de foiletone la „Journal des Débats”. El e cel dintăi critic teatral, care a început să scrie în locul de jos al gazetei articole sub titlul cărora el adăogă vorba „feuilleton”, el a fost cel dintăi foiletonist. Un scriitor istoric frances, Charles Marc des Cranges, a scris o carte întrégă asupra lui Geoffroy, în care scop el a citit tóte operele acéstu scriitor. L'a costat de șigur foarte multă muncă, de óre-ce abatele Geoffroy a scris nici mai mult nici mai puțin de 7237 articole, și acestea nu formează decât jumătate din activitatea lui totală.

Era un timp când Geoffroy era foarte cunoscut în cercurile teatrale; nu era actor, nu era diarist care să nu póta vorbi ceva despre el. Își avea legenda lui proprie, ca și împăratul Napoleon; umbra lui Geoffroy se vedea șocotocind mereu în fundul teatrului modern. Une-orí—asa se povestesc despre el—uita să-și scrie foiletonul, și decă era invitat la vre-un prând în tr'o casă mare, cerea numai decât hărțiă și creion și începea să scrie. Fiă-care fóia scrisă era trimisă la tipografia și, la desert Geoffroy își făcea corectura.

Julius Ludovicus Geoffroy Rhodocus — cum se numea Geoffroy — în anii săi de școlăriă a făcut primele studii în Rennes, în gimnasiul jesuților. Când ordul a fost isgonit din Francia, Geoffroy a fost nevoit să-și schimbe cariera, mai ales că din firea lui nu prea era inclinat spre călugăriă. S'a însurat, a studiat mai departe, a obținut titluri academice, a fost numit profesor, s'a împrietenit cu Fréon, cunoscutul dușman al lui Voltaire, și a luat după mórtea celui dintăi conducerea revistei „Année littéraire”, a cărei țintă era combaterea așa numitelor idei noué. Din cele 7237 articole, câte-va mii au fost scrise în contra lui Voltaire. Revoluțiă și timpurile sbuciumate, prin care a trecut Francia la șfârșitul secolului trecut, l'au silit pe profesorul universitar Geoffroy să se retragă într'un sat din apropierea Parisului și acolo să facă pe învățătorul. Dar timpurile mohorite au trecut și Geoffroy a fost ochemat în Paris, unde — după puțin timp — Bertin, proprietarul jurnalului „Débats”, l'a luat la acel jurnal, în care a și apărut la 2 Mai 1800, primul foileton.

La 28 Ianuarie 1800, s'a despărțit printr'o liniă, partea de sus a gazetei de cea de jos.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Măsuri Henneberg

dela 45 cr. până la fl. 14.65 cr. metru, veritabile numai dela tacricele mele; negre, albe și colorate — țesătură, coloare și desenu cel mai modern. — Particularilor li-se trimite franco și liberate de vamă în casă.

— Mostre se trimit imediat la cerere. —

Fabricile de măsuri ale lui G. Henneberg (liferant al curții c. și r.) Zürich.

Cursul pieței Brașov.

Din 10 Novembre 1899.

Bancnota rom. Cump.	9.38	Vënd.	9.40
Argint român. Cump.	9.30	Vënd.	9.32
Napoleond'ori. Cump.	9.54	Vënd.	9.58
Galbeni Cump.	5.60	Vënd.	5.65
Ruble Rusesci Cump.	127.—	Vënd.	128.—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.70	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina	101.—	Vënd. 5%	101.50

ANUNCIURI (insertiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrisei administratiunii. In cazul publicării unui anouciu mai mult de odată se face scădemēt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

MERCUR

BANCA și ZARAFIE,
societate pe acții
BUDAPESTA V, Str. Dorothea Nr. 12.

Prima tragere la a V-a
LOTERIE de CLASA
reg. ung. priv., se începe
la 16 și 17 Novembre a. c.

Gferim losurile valabile la acesta tragere cu prețurile originale și anume:
Los întreg. | jumătate | a patra parte | a opta parte
fl. 6.— | fl. 3.— | fl. 1.50 | fl. —.75

Comande se eșcută prompt.

Sosirea și plecarea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov. Valabil din 1 Octomvre. st. n. 1899.

Sosirea trenurilor în Brașov:

- Dela Budapesta la Brașov:**
- I. Trenul de persoane la 8 ore dim.
 - II. Tr. accel. peste Clușiu la 2 ó. 9 m. p. m.
 - III. Trenul mixt la 10 ore 25 min. séra
- Dela Bucuresci la Brașov:**
- I. Trenul mixt, care circuiță numai Vinerea dela Predeal, la 0 ore — min. dim.
 - II. Trenul accel. la 2 ore 18 min. p. m.
 - III. Trenul mixt, la 5 ore 20 min. p. m.
 - IV. Trenul de pers., la 9 ore 27 min. séra.
 - V. Trenul accel. la — ore — min. séra.
- Dela Kezdi-Oșorheiu la Brașov:**
- I. Trenul de persoane la 8 ore 25 m. d., (are legătură în St.-Georgi cu Ciuc-Szerda și Ciuc-Gyimes).
 - II. Trenul de persoane la 1 órá 51 m. p. m.
 - III. Trenul mixt, la 6 ore 48 m. séra, (are legatură cu Ciuc-Szereda).
- Dela Zérnesci la Brașov (G. Bartolomeiu):**
- I. Trenul mixt la 6 ore 22 min. dim.
 - II. Trenul mixt la 1 órá 13 min. p. m.
 - III. Trenul mixt la 0 ore — min. séra.
- Dela Ciuc-Gyimes la Brașov:**
- I. Trenul de pers. la 8 ore 25 min. dim
 - II. Trenul de pers. la 1 órá 51 min. p. m.
 - III. Trenul mixt la 6 ore 48 min. séra.

Plecarea trenurilor din Brașov.

- Dela Brașov la Budapesta:**
- I. Trenul mixt la 5 ore 8 min. dimineța
 - II. Tr. accel. (peste Clușiu) la 2 ó. 45 m. p. m.
 - III. Trenul de pers. la 7 ore 48 min. séra.
- Dela Brașov la Bucuresci:**
- I. Trenul de persoane la 3 ore 55 min. d.
 - II. Trenul mixt la 11 ore a. m.
 - III. Trenul accelerat (ce vine pe la Oradia Clușiu) la 2 ore 19 min. p. m.
- Dela Brașov la Kezdi-Oșorheiu:**
- I. Trenul de persoane la 5 ore 19 min. dim. (are legatură cu Tușnad) Ciuc-Szereda. 3 ó. 15 m.
 - II. Trenul mixt la 8 ore 50 min. a. m.
 - III. Trenul de pers. la 3 ore 15 m. p. m. are legatură cu linia Tușnad-Ciuc-Szereda.
- Dela Brașov la Zérnesci (G. Bartolomeiu):**
- I. Trenul mixt la 9 ore și 2 min. a. m.
 - II. Trenul mixt la 3 ore 18 min. p. m.
 - III. Trenul mixt la 0 ore — m. séra.
- Dela Brașov la Ciuc-Gyimes:**
- I. Trenul de pers. la 5 ore 19 min. dim.
 - II. Trenul mixt la 8 ore 50 min. a. m.
 - III. Trenul de pers. la 3 ore 15 min. p. m.

Cursul la bursa din Viena.

Din 9 Novembre 1899.

Renta ung. de aur 4%	116.45
Renta de corone ung. 4%	95.25
Impr. cáil. fer. ung. în aur 4 1/2%	119.75
Impr. cáil. fer. ung. în argint 4 1/2%	99.90
Oblig. cáil. fer. ung. de est. I. emis.	118.50
Bonuri rural ungare 4%	93.50
Bonuri rurale croate-slavone	—
Impr. ung. cu premii	163.—
Bonuri pentru rez. Tisei și Seghedin	137.50
Renta de argint austr.	99.80
Renta de hârtie austr.	99.50
Renta de aur austr.	116.95
Losuri din 1860.	135.50
Acții de-ale Bancei austro-ungară	902.—
Acții de-ale Bancei ung. de credit.	374.—
Acții de-ale Bancei austr. de credit.	369.50
Napoleondori	9.58 1/2
Mărci imperiale germane	59.—
London vista	120.70
Paris vista	47.85
Rente de corone austr. 4%	99.95
Note italiene	44.85

Nr. 768—1899.

PUBLICAȚIUNE

Conform concludului reprezentanței comunale orășenesci din 27 Septemvrie a. c. se închiriază pe durata din 29 Septemvrie 1900 până în 29 Septemvrie 1906 prăvălia Nr. 9 dimpreună cu apartinătorele 7 pivnițe din podul bătușilor, pe cale de oferte.

Pertractarea de oferte va avé loc Luní în 20 Novembrie a. c. înainte de prând la 10 ore în oficiul orășenesc economic, unde până la amintita órá se pot așterne ofertele scripturistice, sigilate și provédute cu vadiu de de 10 % din suma anuală oferită.

Condițiunile de oferte și acele contractuale se pot, în decursul órelor de birou înainte de prând, examina în subscrisul oficiu.

Ofertele întârziate, nesubscrise séu necorrespundétore condițiunilor de oferte nu se iau în considerațiune.

Brașov, 3 Novembrie 1899.

586,2—2.

Oficiul economic orășenesc.

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 5 cr. se viude la Eremias Nepoții.

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decât fiecare cutiță este provédută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de lecuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioase la stomach și pântece, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bóle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încóce. — Prețul unei cutiți originale sigilate 1 fl. v. a.

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătórescă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decât fiecare sticlă este provédută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este fórte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alina durerile de góldina și reumatism și a altor urmări de recéla. Prețul unei sticle-originale plumbate 90 cr.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metodu cel mai nou pentru cultivarea rațională a pele, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucáti 20 cr. Cinci bucáti 90 cr. Pie-care bucátă de săpun pentru copii este provédută cu marca de apărare A. Moll.

Trimitterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9.

Comande din provinciá se efectuează gínic prin rambursá postală.

La depozite se se cerá anumit preparatele provédute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kellemen și engros la D. Eremia Nepoții, Teutsch & Tartler.

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni.	3 fl. —
Pe șese luni.	6 fl. —
Pe un an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni.	10 fr.
Pe șese luni	20 fr.
Pe un an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminică.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe șese luni.	1 fl. —
Pe trei luni	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an	8 franci.
Pe șese luni	4 franci.
Pe trei luni	2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Comnii cari se vor abona din nou, se binevoiéscă a scrie adresa lámurit și a aráta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei“.